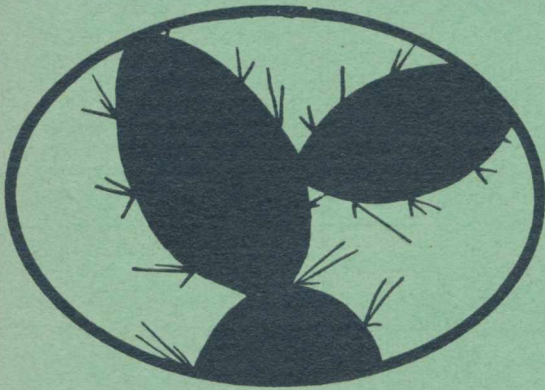

SUCCULENTA

Nederlands-Belgische Vereniging
van Liefhebbers van Cactussen
en andere Vetplanten

1957

No. 3

Voorzitter: A. F. H. BUINING, Hamersveld (Utrecht).

Secretaresse: Mevrouw J. GRULLEMANS-VAN BERGHEM,
Hereweg 19, Lisse.

Penningmeester: G. D. DUURSMA, „Vijversburg”, Rijperkerk (Fr.)
Postgiro no. 133550.

Redacteur: H. VAN DER VELDE, Hofwijckstraat 17, Den Haag.

D. BOUWMAN

Binnenl. Groothandel
Export

Grote sortering Cactussen
en prima Vetplanten

DIJKWEG 56a - HONSELERSDIJK - TELEFOON K. 1740-5168

Bestuursmededelingen.

BESTUURSVERKIEZING

Volgens artikel 11 van het Huishoudelijk Reglement treedt ieder jaar een derde der leden van het Hoofdbestuur af.

De aftredende leden zijn terstond herkiesbaar. Volgens het opgemaakte rooster zijn in 1957 aan de beurt van aftreding:

1. Mevr. J. Grullemans—van Berghem, Lisse.
2. Mej. J. J. E. van den Thoorn, Apeldoorn.
3. De heer C. Bommeljé, Den Haag.
4. De heer J. A. Wakka, Zaandam.

De bovengenoemde periodiek aftredende leden stellen zich wederom beschikbaar voor hun functie in het Hoofdbestuur, met uitzondering van de heer J. A. Wakka, die zich wegens gezondheidsredenen niet herkiesbaar stelt.

De afdelingen, de leden der afdelingen en de verspreid wonende leden, kunnen kandidaten stellen.

De namen der kandidaten moeten vóór of op 1 april a.s. bij het secretariaat worden ingediend.

„CACTUSSEN EN VETPLANTEN”

Het boekwerkje Cactussen en Vetplanten”, geschreven door de heer A. J. A. Uitewaal en uitgegeven door Succulenta, is uitverkocht.

Bestellingen kunnen dus niet meer worden uitgevoerd.

Secretaresse.

INZENDING KOPIJ

Afdelingssecretarissen worden vriendelijk verzocht, kopij voor aankondigingen van vergaderingen en korte verslagen daarvan, voor de 20ste van elke maand, aan de redactie te zenden.

WIE WEET HET ?

U ziet hieronder wat letters door elkaar staan. Er stond een naam van een cactusplant. Probeer u eens of u de juiste naam van de plant bij elkaar kunt krijgen?

idrsunniaeskhnurseucerOoo

Het is heus niet zo moeilijk. Als prijs heeft de heer Buining een plant voor de winnaar beschikbaar gesteld. Inzendingen aan de redactie.

Ruil- en Verkoopaanbiedingen.

ZELDZAAM AANBOD: „Succulenta” 1947 t/m 1956, compleet, inbegrepen dus alle zeldzame en uitverkochte nummers, f 35.—; het Engelse National Cact. and Succ. Journal” 1952 t/m 1956, compleet f 30.—. A. J. A. UITEWAAL, Alexander Boersstraat 25huis, Amsterdam-Zuid.

Nieuws uit de Afdelingen

AMERSFOORT

Vergadering op maandag 18 maart, n.m. 8 uur ten huize van de heer A. F. H. Buining, Hamersveld.

1. Algemeen praatje.
2. Verloting planten.

De secretaris.

DEN HAAG

De maandelijkse vergadering wordt ditmaal gehouden op 25 maart a.s. des avonds om 8 uur in het Volksgebouw Prinsegracht 73.

Zie bijzonderheden op pagina 39.

Het Bestuur.

KAKTUSVREUGDE - GENT

Afd. Oost- en West-Vlaanderen.

De maandelijkse vergadering wordt ditmaal vervangen door een geleid bezoek aan de kwekerij van ons medelid, de heer Alex. Coppens. De bijeenkomst

import
export

Cactussen en andere Succulenten

telefoon 332556
postrekening 172446

F. Jansen Leyweg 24
's-Gravenhage

Nederlands-Belgische Vereniging van Liefhebbers
van Cactussen en andere Vetplanten

SUCCULENTA

Redacteur: H. v. d. VELDE, Hofwijckstraat 17, Den Haag – Medewerkers: Dr. H. W. DE BOER, Haren (Gron.) – Dr. B. K. BOOM, Wageningen – A. F. H. BUINING, Hamersveld – J. A. JANSE, Bennebroek – Mej. J. J. E. v. d. THOORN, Apeldoorn – A. J. A. UITEWAAL, Amsterdam, e.a.

Crassula andegavensis hybr. nov.

door Dr. B. K. BOOM (lid I.O.S.)

C. andegavensis hybr. nov., *C. falcata* × *schmidtii*, *caulis erectus*, ad 40 cm altus, dense retrorse pilosus; folia decussata, patentia vel erecto-patentia, lanceolata, basi subconnata, apice acuta, margine dense albo-ciliata, supra concava, subtus convexa, utrinque papillis multis ± globosis ornata; inflorescentia dense corymbosa, pedunculo ad 20 cm longo, bracteis foliis similibus sed minoribus; sepala fere libera, longe-ovata, acuta, hispida, margine ciliata, ± 2,5 mm longa; petala basi connata, purpurea, apice lanceolata et subcomplicata, 5-6 mm longa; squamae minutae, apice planae; stamina quam petala paulo breviora, antheris luteis; carpellae quam stamina paulo breviora, in stylo contracta.

Syn.: *C. rubicunda* Jacobsen, Handb. d. Sukk. Pflanzen, I, 419, Abb. 303 (1954), niet *C. rubicunda* E. Meyer (1862), niet *C. rubicunda* Haage & Schmidt, cat. 1883, p. 54.

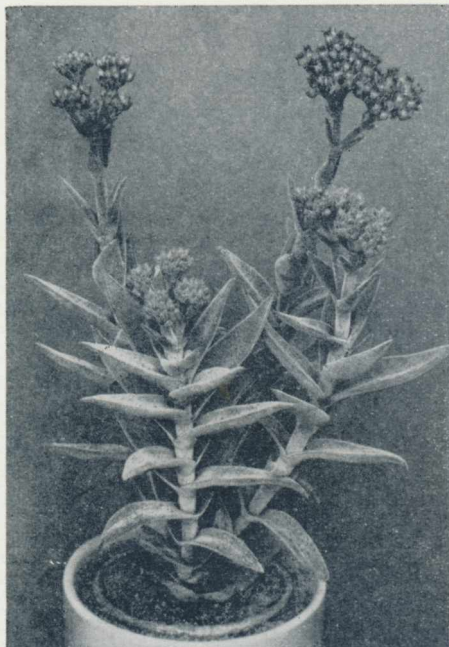
Deze plant komt in Nederland reeds sedert lange tijd vrij veelvuldig voor, zowel bij liefhebbers als op handelskwekerijen, doch gewoonlijk zonder naam. Het heeft lang geduurd, voordat ik deze plant kon identificeren en het was mij daarbij in hoofdzaak niet duidelijk of we hier te doen hadden met een in het wild groeiende soort of met een mogelijk in cultuur ontstane hybride. De twijfel werd weggenomen, toen ik in 1955 in 't Kew Herbarium onder de nog niet gedetermineerde *Crassula*'s een exemplaar vond, dat precies overeenkomt met hetgeen wij in cultuur hebben. Bij dit exemplaar lag een brief en daaruit bleek, dat deze plant kort vóór 1900 ter determinatie naar Kew Gardens gezonden werd door Mr. Gumbleton; laatstgenoemde deelt in die brief mede, dat hij de bewuste plant onder de naam *Rochea andegavensis*¹⁾ gekregen had van een bloemist uit Angers (Frankrijk) en dat deze ontstaan zou zijn uit de kruising van *C. falcata* met een andere soort *Crassula*. Op het etiket in het Kew Herbarium staat: „*Crassula* hybrid, *C. falcata* × spec., Kew Gardens 30.1.1900, cultivated as *Rochea andegavensis*”. Dit exemplaar is dus het type van de hierbij beschreven en afgebeelde *Crassula andegavensis* Boom.

Nu het dus wel zeker is, dat deze *Crassula* door hybridisatie is ontstaan, moeten we trachten vast te stellen, welke ouders daaraan hebben meegewerkt. Dat één hiervan *C. falcata* Wendl. is, lijkt wel waarschijnlijk; er tegen zou spreken, dat er van de scheve bladstand niets meer over is; in dit verband zouden we ook aan *C. perfoliata* L. kunnen denken, die

1) andegavensis = afkomstig uit Angers.

eigenlijk slechts van *C. falcata* verschilt door de smallere, rechte bladen; de bloemen van beide soorten zijn vrijwel gelijk, ten hoogste kan men de kelkbladen van *C. perfoliata* iets korter noemen dan die van *C. falcata*. Doch gezien het feit, dat de hybride vrij brede bladen heeft, breder dan die van *C. perfoliata* en in verband met de omstandigheid, dat de andere ouder een soort met veel smallere bladen is (zie hieronder) moeten we wel tot de conclusie komen, dat *C. falcata* en niet *C. perfoliata* één der ouders is.

Om te bepalen, welke de andere ouder geweest kan zijn, moeten we nagaan welke de verschillen zijn van onze hybride met *Crassula falcata*. Habitueel komen ze wel vrij veel overeen, vooral in de bloeiwijze, doch *C. andegavensis* wijkt af door de witte, achterwaarts gerichte haren op de

Crassula andegavensis

foto: Uitewaal.

stengel, door de rechte bladen, waarvan de papillen niet aaneengesloten staan, door de kleinere bloemen en door de kroonbladen, die aan de top enigszins gevouwen zijn. Het meest belangrijke verschil vinden we evenwel in de groeiwijze; terwijl de stengel van *Crassula falcata* steeds doorgroeit en de oudere bladen lang blijven zitten, sterven de rozetten van *C. andegavensis* ieder jaar na de bloei af en worden er aan de voet van de stengels weer nieuwe rozetten gevormd. Zelfs vinden we deze nieuwe rozetten terug in de bloeiwijze, doch het verdient geen aanbeveling daarvan voort te kweken, omdat men dan slechts planten krijgt die dadelijk bloeien en vervolgens afsterven.

De tweede ouder dienen we dus te zoeken in een *Crassula*-groep, waarvan de soorten gekenmerkt zijn door de na de bloei afstervende rozetten; hiervoor komen twee groepen in aanmerking, nl. de groep *Setulosa* en de groep *Turrita*,

welke groepen onder meer verschillen in de bloeiwijze: die van de eerstgenoemde groep zijn tuilvormig, die van de laatste thyrsoid, d.w.z. pluimvormig. We moeten dus zoeken binnen de groep *Setulosa*. Van alle soorten, die omstreeks 1900 van deze groep in cultuur waren, kunnen slechts genoemd worden *C. schmidtii* Reg. en *C. cooperi* Reg. en naar mijn mening komt alleen *C. schmidtii* in aanmerking. Het argument hiervoor vinden we in de aan de top gootvormig gevouwen kroonbladen. Bij *C. falcata* vertonen de kroonbladen aan de rugzijde weliswaar een zwakke kiel, maar zij zijn toch duidelijk bolstaand, bij *C. schmidtii* is de top van de kroonbladen evenwel duidelijk gekield en gevouwen, hetgeen bij *C. cooperi* niet het geval is.

Naar mijn mening is dus *C. andegavensis* ontstaan uit een kruising van *C. falcata* × *C. schmidtii*.

Nu is er nog een *Crassula*, waarvan de herkomst eigenlijk nog zeer onzeker is en waarover de meningen verdeeld zijn; ik bedoel *C. justus-corderoyi* Jac. & Poelln.. Sommigen zien deze plant voor een hybride aan, anderen voor een soort, maar vergelijken we deze *C. justus-corderoyi* met *C. andegavensis*, dan blijkt er een zeer grote overeenkomst te bestaan tussen deze beide, vooral wat betreft de niet aaneengesloten papillen. Dit kenmerk toont duidelijk het intermediaire karakter van een hybride van *C. falcata* met een andere *Crassula*. Deze papillen zijn bij *C. falcata* nl. nauw aaneengesloten, doordat iedere epidermiscel bol staat; bij hybridisatie met soorten, waarbij de epidermis vlak is, kunnen dus bladen ontstaan, waarvan slechts sommige opperhuidscellen papilleus zijn. Reeds N. E. Brown (in *Garden Chron.* 1904, 2, 162) heeft vermeld, dat Corderoy zijn plant verkreeg uit de kruising van *C. cooperi* met *C. falcata* en de voornaamste oorzaak, dat we dit niet hebben geaccepteerd ligt in het feit, dat we ons niet konden voorstellen, dat twee zo sterk verschillende soorten met elkaar gekruist kunnen worden. Maar nu in de laatste tijd gebleken is, dat *C. falcata* zeer gemakkelijk te kruisen is met allerlei andere soorten *Crassula*, waaronder zeer kleine, hierover later meer, en wanneer we verder weten, dat *C. justus-corderoyi* triploid is, dan kunnen we nu wel als zeker aannemen, dat deze laatste plant inderdaad ontstaan is uit de kruising *Crassula cooperi* × *C. falcata*. *C. justus-corderoyi* en *C. andegavensis* verschillen, behalve in de grootte, ook in de kroonbladen, die bij de eerstgenoemde soort geen vouw vertonen.

De beschrijving van *Crassula andegavensis* luidt als volgt:

Stengel opgaand, tot 40 cm hoog, dicht bezet met achterwaarts gerichte haren; bladen kruisgewijs overstaand, uitstaand of schuin naar boven gericht, lancetvormig, aan de voet iets vergroeid, aan de top spits, langs de rand dicht en wit gewimperd, beiderzijds met niet aaneengesloten papillen bezet; bloeiwijze dicht tuilvormig, op een tot 20 cm lange steel en met schutbladen, die op de gewone bladen gelijken, doch kleiner zijn; kelkbladen bijna vrij, lang-eirond, spits, ruw behaard, gewimperd, ± 2,5 mm lang; kroonbladen aan de voet vergroeid, purper, aan de top smal en iets gevouwen, 5-6 mm lang; klieren zeer klein, vlak; meeldraden iets groter dan de kroonbladen, met gele helmknoppen; vruchtbeginsel iets korter dan de meeldraden, in de stijl smaller wordend.

Summary :

The identification of the plant figured above has been made able by finding a specimen in the Kew herbarium as *Crassula hybrid*, *C. falcata* × *spec.*, Kew Gardens 30 jan. 1900, cultivated as *Rochea andegavensis*, sent by Mr. Gumbleton for identification and received by him from Angers (France). The habit, the inflorescence, the hirsute calyx and the papillae show clearly the influence of *Crassula falcata*.

The rosetts dying after flowering and the petals which are ± folded at the apex are undoubtedly from *Crassula schmidtii*.

The not closely set papillae are similar to those of *Crassula justus-corderoyi* which has — regarding the triploid character — to be identified as a hybrid too, namelijk *Crassula cooperi* × *Crassula falcata*.

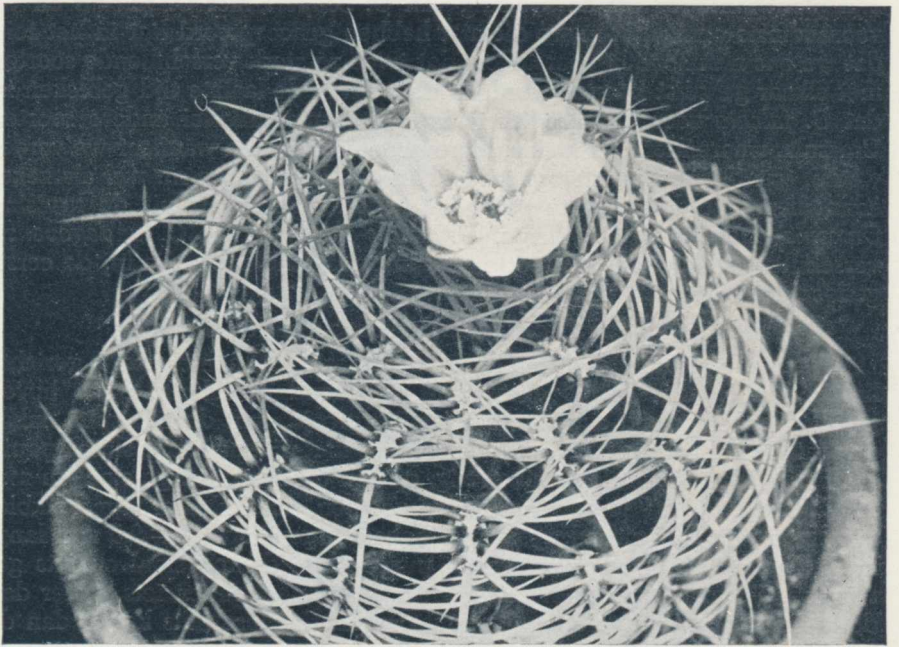
PLANT VAN DE MAAND

Gymn. multiflorum (Hook) Br. et Rose var. **parisiensis** K. Sch.

Echinocactus multiflorus Hook var. *parisiensis* K. Sch. in Gesamtbeschreibung der Kakteen, 1898, pag. 405.

Gymnocalycium multiflorum (Hook) Br. et Rose var. *parisiensis* K. Schumann.

Een schitterende foto van *Gymnocalycium multiflorum*, een juweel van een plant, siert deze maand ons tijdschrift. De foto werd in 1944 genomen door de bekende cactusliefhebber, broeder Aquilas. Prof. Karl Schumann beschreef in 1898 in bovengenoemd werk drie variëteiten van mul-

Gymnocalycium multiflorum

foto: broeder Aquilas

tiflorus, n.l. a) *albispina*, b) *parisiensis*, c) *hybopleura*. De variëteiten verschillen van de typeplant door respectievelijk: a) zuiver witte, tegen de plant gedrukte dorens; b) krachtiger, door elkander gevlochten witte dorens, die bij de basis rood gekleurd zijn; c) het plattere lichaam met diepere groeven en plompere knobbels, het kleinere aantal dorens en de rode keel in de witte bloem.

Zoals veelal bij *Gymnocalycium*s is het raadzaam de plant te enten, bij voorkeur op *Trichocereus spachianus* of *pachanoi*; zij ontwikkelt zich dan vrij snel, alhoewel men niet te spoedig op bloemen kan rekenen, doch ook zonder bloemen valt deze mooie plant direct op door haar bijzondere bedoorning.

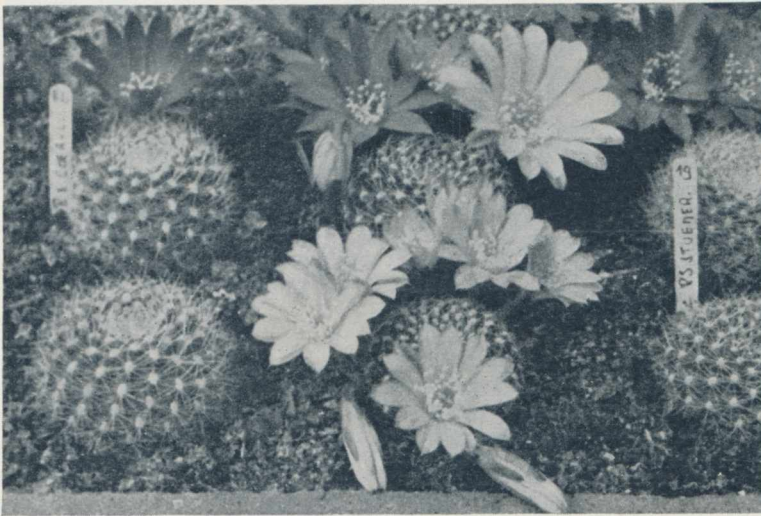
A. F. H. B.

Rebutia

door W. GOEMAES.

Hoewel er de laatste maanden over deze planten reeds verschillende artikelen verschenen zijn, wil ik er toch nog een aan toevoegen. De heren J. D. Donald en A. J. Brederoo schreven hoofdzakelijk over naamgeving en over de indeling der planten, ik wil echter trachten de liefhebbers de weg te wijzen naar een succesvolle kweek. De ideale kweek zelf ken ik niet, ik kan enkel vertellen hoe ik deze bloeiwillige cactussen verzorg en hoe ik het meeste succes heb. De ideale methode is die van de vrije natuur, derhalve moeten we altijd voor ogen houden hoe het in de natuur gaat, die zo getrouw mogelijk nabootsen moet dus ons doel zijn.

Rebutia's hebben de naam van „gemakkelijke” planten te zijn en toch ontmoet men soms in verzamelingen zielige vertegenwoordigers van dit geslacht; hoewel de Rebutia's geen speciale zorgen vragen. Als ze dus zo gemakkelijk zijn, moeten we ze niet enten, want enten doen we in de regel alleen bij moeilijke soorten. Wij moeten echter een groot onderscheid maken, namelijk hoe we aan onze Rebutia's of aanverwante planten geraakt zijn. Hebben we een stekje gekregen of kweekten we de

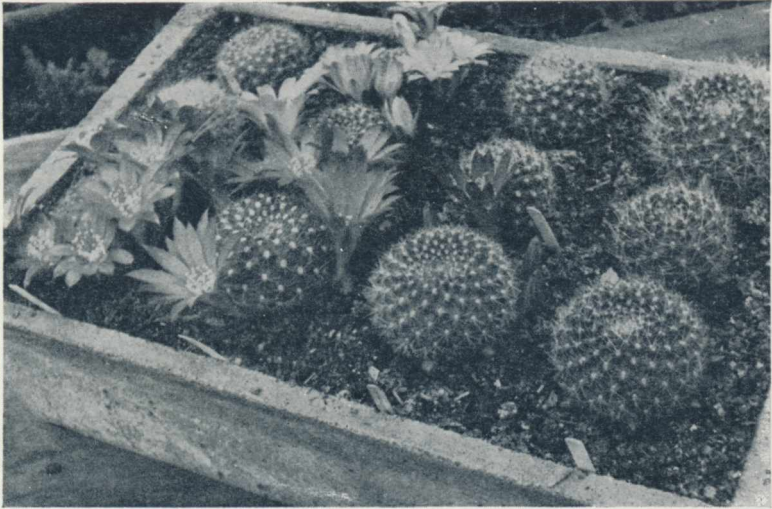
Een bakje met drie jaar oude zaailingen, links: twee *Rebutia dasyphrissa*; rechts: twee geelbloeiende importen. *Reb. marsoneri* var. *grandiflora*(?)

plant uit zaad. De natuur nabootsen, zei ik, maar in de natuur komen er toch geen entingen voor, dus niet enten? Altijd enten of in het geheel niet enten? Even de vraag: waarom enten we eigenlijk onze cactussen? Warmte en vocht kunnen we in onze kas wel enigszins regelen, maar er zijn nog andere factoren die een rol spelen bij de ontwikkeling van een plant en als het wortelgestel in ons klimaat helemaal niet mee wil, moeten we wel enten. Moeten we om een of andere reden een Rebutia enten, dan komt natuurlijk nog de vraag: welke onderstam is de goede, maar hierover dadelijk wat meer.

Ik heb Rebutia's uit zaad gekweekt, die na 2 jaar 3 à 4 cm diameter hadden en ook reeds volop bloeiden, als die plantjes zo goed groeien, vroeg ik me af, waarom zou ik ze dan enten? We enten soms ook, opdat we na betrekkelijk korte tijd grote planten zouden hebben. Ik denk dat, wanneer deze Rebutia's geënt waren, ze het niet beter hadden gedaan. Na jaren kweek ben ik dan ook tot het volgende besluit gekomen: als we Rebutia uit zaad kweken dan is enten overbodig.

Anders is het gesteld, wanneer we stekken ontvangen. Sommige maken spoedig nieuwe wortels en groeien snel verder, andere daarentegen willen niet. Erg wisselvallig is dit wel, want het hangt niet af van de soort. Wanneer men een stek heeft

afgesneden, juist op het punt waar stek en moederplant elkaar raken, is de wortelvorming vaak heel lastig. Beter is het dus een Rebutiastek aan de basis een derde af te snijden en na een tijdje opdrogen, eerst op te potten. Typisch is wel het volgende: in 1952 bracht ik uit Holland, na bezoek aan de Grasheuvel, verschillende stekken van Rebutia's en Mediolobivia's mede. Van de tien zijn er nu, december 1956, nog steeds twee niet beworteld, en toch geven ze trouw elk jaar één bloempje. Zulke

Een bakje met drie jaar oude zaailingen — wortelechte — gekweekt uit importzaden. *Rebutia senilis*achtige species.

soorten, in het aangehaalde geval zijn het toevallig twee *Mediolobivia*'s, moet men wel enten.

Om stekken te dwingen snel te bewortelen, dit geldt ook voor andere cactussen, plaatst men de stek, na het traditionele opdrogen natuurlijk, op vochtige Vermiculite (*Vermisol*). De Vermiculite moet steeds goed nat blijven, om dit te bereiken neme men een klein zinken bakje waarin onderaan slechts een gaatje. Op deze wijze wortelen 95 % der stekken. Al schijnt het ongelooflijk, maar na veertien dagen zijn ze reeds flink beworteld. Ik spreek niet over een enkele proef, want daaruit mag men geen conclusies trekken. De reeds besproken twee *Mediolobivia*'s echter wilden ook niet op Vermiculite wortelen, althans niet na veertien dagen, volsappig werden ze wel, zodat ik ze volgende lente toch wel zal kunnen enten.

Er zijn natuurlijk groeistoffen, waarin men de stekken moet dompelen om ze beter te doen bewortelen, maar wie gebruikt dit? De massa der leden zeker niet, te meer daar het een tamelijk duur goedje is, en de resultaten, volgens berichten van ervaren liefhebbers, niet erg succesvol zijn bij cactussen.

Krijgt men stekken, dan is het veiliger deze te enten. Derhalve moet elke liefhebber een reserve aan onderstammen hebben. Uit zaad zijn de *Rebutia*'s gemakkelijker te kweken.

Nu even een woordje hoe ik de beste resultaten verkreeg. Het ideale ken ik zelf nog niet, ervaren liefhebbers zoeken immers al jaren en verklaren dan nog lakoniek dat ze nog zoveel te leren hebben.

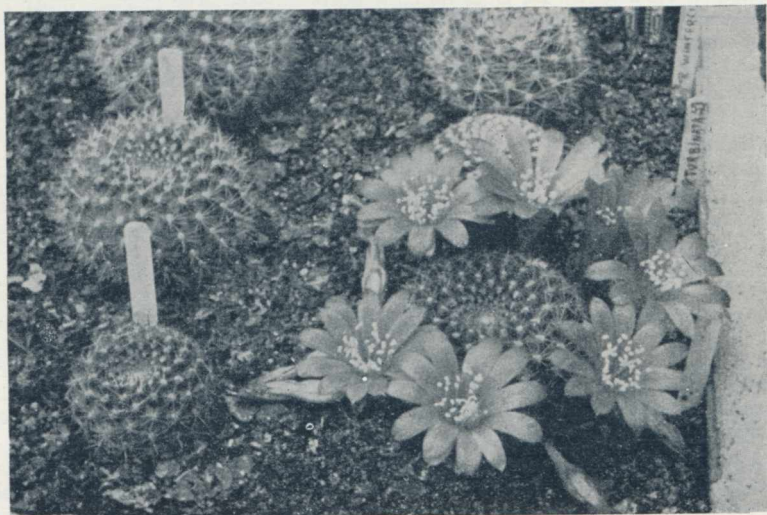
Ik zaai mijn *Rebutia*'s op de klassieke manier, zijnde humusrijke grond met evenveel grof rijen- of maaszand en ik tracht zoveel mogelijk vochtige en gespannen lucht te hebben in het zaaitoestel, met een temperatuur van ongeveer 25 graden C. Een constante temperatuur, geregeld met een bimetaal, is niet te verkiezen, beter is het als er zagezede temperatuurschokken optreden, b.v. 's nachts minstens 18 gr. C. tot 20 gr. C. en overdag 30 gr. C. tot maximum 35 gr. C. Overdag een weinig luchten kan nooit kwaad. Na opkomst der zaden, de ruit bij felle zon schermen met krantenpapier tegen verbranding. Bij bewolkte lucht schermen we natuurlijk niet, we moeten

kost wat kost, het uit de kracht groeien voorkomen. Ik verspeen zo mogelijk na drie of vier weken, wanneer de eerste dorens zichtbaar zijn, want hebben de zaailingen dorens, dan hebben ze ook wortels. Na het eerste verspenen plaats ik de kleintjes zo dicht mogelijk onder het glas van de kas, helemaal bovenaan. Nu moeten we zeker oppassen, want het verbrandingsgevaar is niet denkbeeldig. Het scherm gebeurt het beste met doorschijnend kalkpapier. Onder het glas kunnen de zaailingen zeer veel water gebruiken en dat moeten we ze dan ook geven. De eerste winter worden ze koel, haast koud, en droog overgehouden, het volgend voorjaar, na de eerste groei, verplant ik ze een tweede maal, ongeveer in juni.

Plantjes, gezaaid in februari-maart, zijn het volgend jaar einde augustus vaak 2,5 à 3 cm in diameter. Weer krijgen ze een standplaats dicht onder het glas, en in de warme dagen veel water. Ik kweek mijn *Rebutia's* liefst in vierkante zaaitesten, deze staan dan in een zinken bakje waar 's morgens een centimeter water wordt ingegoten, voor een test van 30 x 30 cm is dit ongeveer één liter water. Dit water dient 's avonds verbruikt te zijn, anders moet het weggegooid worden. Men moet natuurlijk het water geven aanpassen aan de weersgesteldheid. In deze testen kan de temperatuur van de grond bij zonnig weer oplopen tot 40 à 50 graden Celsius. Het spreekt vanzelf dat er water moet zijn, anders zou alles spoedig uitgedroogd zijn. En op die manier gekweekt, heb ik de beste resultaten mogen boeken.

Rebutia's verplant ik liefst heel vroeg in het voorjaar, maart-april, als de bloemknoppen nog niet te zien zijn, of nog maar even. Men moet dan zeer nauwkeurig te werk gaan, daar we weten dat een *Rebutia*, die in knop staat, ten opzichte van de zon niet gedraaid mag worden, of anders eerst verpotten na de bloeitijd.

We hebben allen wel eens gelezen dat het mogelijk is binnen de 12 maanden na het zaaien *Rebutia's* in bloei te krijgen. Zo ver heb ik het nog niet gebracht. De vroegste bloei bij *Rebutia's* kreeg ik na in februari 1953 gezaaid te hebben, in juni 1954, dus na 16 maanden. Bij *Frailea's* echter heb ik reeds verschillende malen bloemen gehad binnen het jaar na het zaaien, maar *Frailea's* zijn dan ook geen *Rebutia's*.

Rechts onder: een zaailing van drie jaar — een onbekende, maar zeer bloeiwillige plant.

foto's van de schrijver.

Ik wil nog even terugkomen op de Vermiculite (in Nederland beter bekend onder de naam van Vermisol), dit is, zoals gezegd, een zeer goed product om in te bewortelen. Kleine zaailingen, welke men ent om snel grote planten te bekomen, kan men het beste na twee jaar van de onderstam afhalen, na ze als stek behandeld te hebben, op Vermiculite plaatsen en na beworteling op eigen wortel verder kweken, want steeds is een eigen wortelgestel te verkiezen. Bij entingen zullen de plan-

ten haast nooit hun oorspronkelijke habitus behouden. Oude stekken, die niet bewortelden, doen het wel niet zo gemakkelijk, maar uiteindelijk komen ze er wel. Als een onderstam het begeeft of wegrot, is vaak de Vermiculite een redmiddel. Eigenaardig is wel bij Vermiculite dat, hoewel deze steeds nat of toch goed vochtig moet zijn, rotting haast nooit optreedt, ik heb dit tenminste nog nooit gehad.

Krijgt men van een liefhebber een stekje, dan moet men om veilig te zijn, die stek enten, zeker als het een zeldzame soort is. Maar dan rijst onmiddellijk de vraag: welke onderstam? Nu moeten we weer twee gevallen beschouwen, of het is een gewone, veel voorkomende plant, of het is een zeldzame soort die we krijgen. Willen we enten met de meeste kans van slagen, dus zeker in het tweede geval, dan nemen we *Trichocereus spachianus*, daar lukt haast alles op. Wat men ook van deze onderstam mag zeggen, of denken, voor *Rebutia's* is het de onderstam die de beste resultaten geeft. Enten doet men natuurlijk aanstonds na het afsnijden van de nieuwe stek, maar ik deed entingen, nadat de stek reeds veertien dagen van de moederplant gescheiden was, en het lukte nog best. De vorige zomer, die niet ideaal te noemen was voor entingen, bracht mij geen noemenswaardige tegenslagen, althans niet met *spachianus*. Na 4 à 5 dagen doe ik het verband van de plant en op de plaats waar de onderstam en enting elkaar raken, schilder ik met het volgende product, dat zeer afdoend werkt tegen rotten. Een oplossing van 5% mercurochrome in alcohol van 45 pct. Het klaargemaakte product, Antiseptine genaamd, bij de apotheker bevat maar 1 à 2% van de kwikverbinding. Het product van de apotheker is een waterige oplossing en dringt niet zo goed door. Het doet wel eigenaardig aan, die groene planten met een rood kraagje, maar bij kil en vochtig weer gaan mijn entingen niet verloren door rotting. Ook bij andere snijwonden of gewone kwetsuren is het product preventief te gebruiken. Hoe goed dit product wel is, mag uit het volgende blijken. Ik entte op een *Opuntiaschijf*. Ik had geen dorens om de rubberpjes vast te maken en nam gewone spelden! Dwars door het *Opuntialichaam*, na drie dagen waren er reeds gaten in de schijf, een vies slijm en roestwater dreef er uit. Even bestrijken met een penseel en het rode goedje en het rotten kwam tot stilstand. Natuurlijk heb ik de spelden verwijderd. De *Opuntiaschijf* heeft nu wel twee gaatjes, maar ze ging niet verloren. *Mercurochrom* is een goed en goedkoop middelje.

Rest ons nu nog de vraag welke de beste onderstam is. Naar gelang van de verschillende soorten hebben we de volgende:

Trichocereus spachianus: tijdelijk voor alles, blijvend voor *Eurebutia* en *Mediolobivia*, de veiligste voor alle planten.

Trichocereus pachanoi: tijdelijk of eventueel blijvend voor *Eurebutia*, *Aylostera* en *Mediolobivia*.

Harrisia jusbertii: is de beste van alle, om blijvend *Rebutia's*, *Aylostera's*, *Mediolobivia's*, maar vooral om *Digitorebutia's* te enten. De entingen lukken echter niet altijd.

Trichocereus candicans: is ook een goede onderstam voor oudere planten. Misschien is het wel nuttig deze soort bij de eerstvolgende gelegenheid eens te zaaien.

In ieder geval moeten we steeds *spachianus*, *pachanoi* en *jusbertii* in huis of in de kas hebben.

Op *Echinopsis*zaailingen kan men ook best enten, maar dan hoogstens voor twee jaar, opdat de entingen snel zouden groeien of eventueel vermeerderen. Een *Echinopsis* gebruiken als blijvende onderstam is een gewaagde onderneming, want de onderstam houdt het niet lang vol.

Wat betreft de keuze van een goede onderstam voor de *Cylindrorebutia's* weet ik nog niet veel, enkel dat mijn 7 *Cylindro's* het best doen op hun *spachianus*. Ze bloeien elk jaar, nog wel niet overvloedig, maar het gaat. *Fric* heeft in zijn tijd de *Cylindrorebutia's* wel eens geënt op een *Chamacereus silvestrii* en wel om de volgende reden. *Cylindro's* krimpen en schrompelen in de wintermaanden nogal sterk in en de *Chamacereus* doet dit ook. Een *Cylindro*, geënt op een *jusbertii*, zal het ook niet goed doen, daar deze onderstam in de winter niet ineenschrompelt en derhalve kan het contactvlak van ent en enting gedeeltelijk losbreken. Ook hier geldt dus weer: *spachianus* veilig en goed. Mogelijk zijn er nog betere, maar daar zullen we dan later wel van horen.

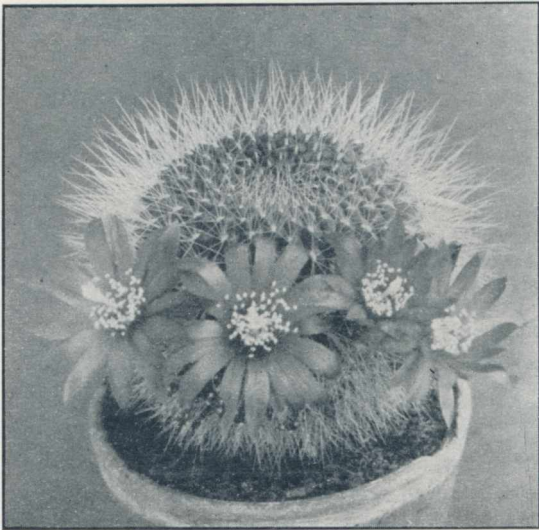
Als ik een zeldzame soort krijg, ent ik die aanstonds, en na een paar maanden als het lukte, snij ik ongeveer de helft er weer af om deze opnieuw te enten. Zodoende dient deze tweede enting voor de verzameling zelf en de eerste enting, het onderste, dient als fabriek van ruilmateriaal. Nooit houd ik van een soort slechts één

plant. Zo'n onderstuk van een eerste enting produceert vele nieuwe stekjes. Ent men een *Mediolobivia* op een stevige spachianus dan kan dit ook voorkomen. Zo had ik de tamelijk zeldzame *Mediolobivia spiralispala* geënt op een spachianus, en verleden zomer gaf ongeveer elke areool der onderste helft van de plant een stekje, de onderste helft dan van de tweede enting, want het bedoelde fabriekje produceert toevallig heel weinig!

Nog even een paar woordjes over de standplaats der *Rebutia's*. Ik kweek geen *Rebutia's* meer in afzonderlijke potjes, maar wel in vierkante zaaitesten of zelfgemaakte cementen bakjes. Potten, zelfs van 10 à 12 cm drogen nog te snel uit, in bakjes hebben de wortels vrij spel en de grond blijft langer vochtig, ingraven der potten is beter, maar nog niet alles, een grote hoeveelheid grond is het beste.

Ten slotte rest ons nog de vraag hoe we de *Rebutia's* moeten overwinteren. Droog en koel is het devies. Koel, ja haast koud. Verleden winter had ik zelfs éénmaal -5 graden Celsius in mijn kas en verschillende malen 13 gr. C. en toch gingen er slechts drie planten verloren, maar dat waren geen *Rebutia's*. Dit wil niet zeggen dat men ze in een ijskast moet plaatsen, ideaal zal het wel niet zijn, ze kunnen er echter wel tegen.

De samenstelling van de grond is niet van groot belang. Ik gebruik altijd en met, volgens mij, zeer goede resultaten, humusrijke grond, met grof maaszand, een greep as uit de kachel en als ik het in huis heb een deel houtskool. Verhoudingen

Een rijkbloeiende
Rebutia wessneriana.

foto: Uitewaal.

noteer ik nooit, hoofdzaak is een gezond mengsel. Vooral de bladaarde dient zuiver en volledig verteerd te zijn. Liefhebbers die er van houden hun cactussen kunstmest te geven, kan ik melden dat ik verleden zomer de Etissokunstmest met goede resultaten gebruikte. Echter met kunstmest nooit overdrijven en niet meer geven dan op de verpakking aangegeven wordt, eerder iets minder.

We weten ook dat *Rebutia's* een bijzondere aantrekkingskracht schijnen te hebben voor rode spin. Als voorbehoedsmiddel heb ik in de kas altijd een potje met Paradichloorbenzene staan. Paradichloorbenzene heeft de eigenschap uit zich zelf te sublimeren. De geur, welke dit product verspreidt, houdt alle insecten op een afstand. Komt er toch rode spin in de kas, dan kan men het beste een bekend product gebruiken en ter beveiliging nog bestuiven met poederzwavel. Heeft men echter met zwavel bestoven dan is er permanent verbrandingsgevaar, zelfs bij redelijk zwakke zon.

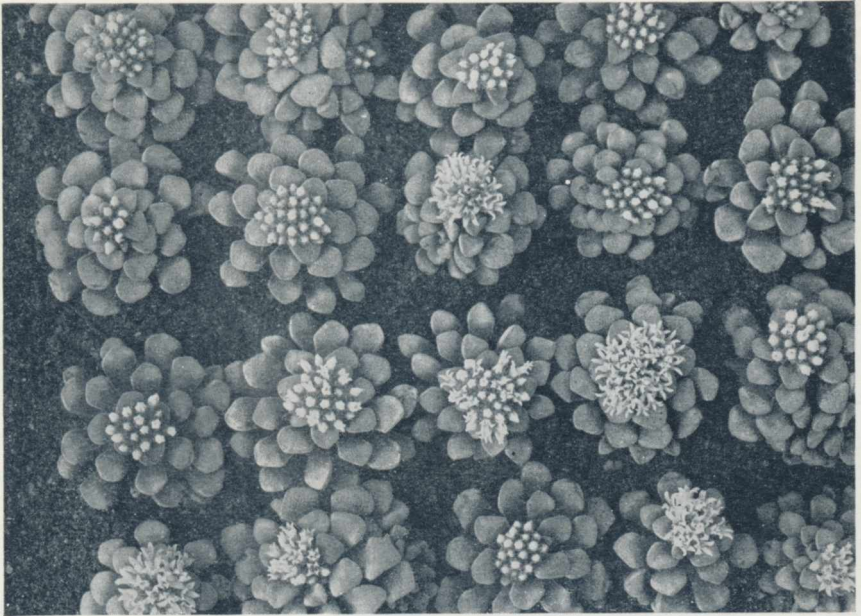
Ziezo, nu ben ik aan het einde van mijn Latijn. Een volgende maal vertel ik een en ander hoe we aan de verschillende namen gekomen zijn, zoals *Eurebutia*, *Aylostera*, *Mediolobivia*, *Digitorebutia* en *Cylindrorebutia*, met een klein geschiedkundig overzicht.

Crassula mesembrianthemopsis Dtr.

door Dr. H. W. DE BOER.

Hoewel ik mij hoofdzakelijk beperk tot de cultuur van planten, welke tot de familie der Mesembryanthemaceae behoren, kan ik niet nalaten, nu en dan een zijsprongetje te maken en mij met het telen van andere, in mijn ogen interessante, vetplanten bezig te houden. Zo kweek ik sinds jaren met vrij veel succes de bekende *Euphorbia obesa* en sinds kortere tijd de, als het ware door zijn uiterlijk bij mijn Mesems behorende, *Crassula mesembrianthemopsis* Dtr.

Deze *Crassula* behoort volgens de indeling van A. Berger tot de „Sek-

Schaal met 32 bloeiende *Crassula mesembrianthemopsis* ($\times \frac{1}{2}$)

foto: Dr. de Boer

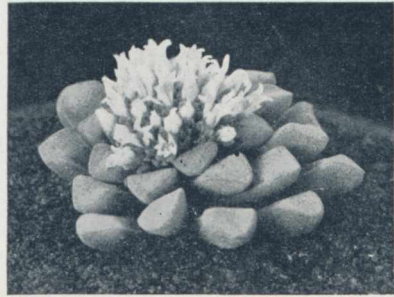
tion Pyramidella”, waartoe o.m. ook *Cr. columnaris* L., *Cr. pyramidalis* Thumb. en *Cr. teres* Marl. worden gerekend.

Volgens H. Jacobsen: Handbuch der Sukkulenten Pflanzen, Band I worden onder de min of meer verwarring stichtende namen: „*Crassula mesembryanthemoides* Schoenl. et Bak. f.” en „*Crassula mesembryanthemoides* D. Dietr.” andere *Crassula*soorten verstaan, terwijl „*Crassula mesembryanthemoides* Dtr. et Bgr” = *Crassula mesembrianthoides* Schoenl. et Bak. f.”

Crassula mesembrianthemopsis Dtr. (= *Crassula rapacea* Schoenl.) komt op verschillende plaatsen in Zuid-West-Afrika voor (o.m. Groot Nama-land, Klinghardtgebergte, bij Kuibis en Warmbad).

De plant, welke een korte, dikke, vleesachtige wortel heeft, bestaat uit een zeer kort stammetje, waarop meestal één, in een enkel geval twee

of drie, rozetten van bladeren voorkomen, welke aan de buitenkant tot 2½ cm lang zijn; die, welke zich in het midden van de rozet bevinden, zijn echter niet veel langer dan 1 à 1½ cm; de bladeren worden nl. naar het midden toe steeds korter. Aan de basis zijn de dikke, groene, vrij gladde bladeren, welke aan de bovenkant vlak tot licht convex en aan de onderkant afgerond zijn, slechts 3 à 4 mm breed; zij eindigen echter aan de top in een min of meer driehoekig, dof, grijsgroen gedeelte, dat 0.8–1.4 cm breed is en ongeveer horizontaal is gericht. Van boven af bekeken, ziet men weinig meer dan deze horizontale, driehoekige, grijsgroene bladtoppen, welke, op een enkele uitzondering na, naar het midden toe telkens op een iets hoger niveau liggen, zodat ze samen een lage pyramide vormen; slechts bij enkele planten liggen de driehoekige bladtoppen alle in hetzelfde horizontale vlak.

Cr. mesembrianthemopsis Dtr. (1 ×)
foto: Dr. de Boer.

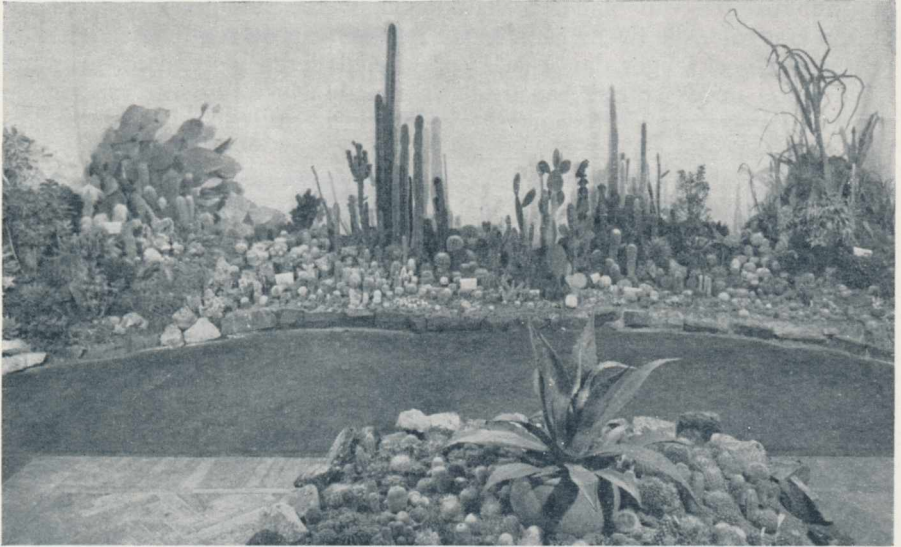
Van de, tot een half bolvormige, 1 à 1½ cm hoge bloeiwijze verenigde bloempjes is de kelk groen, de bloemkroon wit en zijn de helmknoppen geel, waardoor de bloeiende planten een zeldzaam fris en aantrekkelijk uiterlijk hebben.

Een schaal met 32 bloeiende *Crassula mesembrianthemopsis*, waarvan één der foto's een deel vertoont, is, terwijl ik dit artikel schrijf (op 30 november 1956) van mijn kas naar de huiskamer overgebracht en trekt de aandacht van alle bezoekers, zelfs van die, welke anders geen oog voor cactussen of vetplanten hebben.

De tentoonstelling te Hilversum

Van 29 november tot 4 december van het vorige jaar heeft de afdeling „Het Gooi” te Hilversum een tentoonstelling gehouden te zamen met de Aquariumvereniging „Psettus” en de Vogelvereniging „De Edelzangers”. Deze tentoonstelling was slechts van korte duur, doch het is een groot succes geworden. De combinatie met de genoemde verenigingen had tengevolge, dat velen, die voor een andere liefhebberij kwamen, met grote belangstelling de succulenten bezichtigden. Zij maakten voor het eerst van hun leven kennis met de niet vermoede schoonheid van deze planten. Bij de opstelling werden de inzendingen van de verschillende succulentaleden niet bijeengehouden, doch met het ingezonden materiaal werd een mooie groep samengesteld door een der afdelingsleden, een bloemist, die de artistieke leiding van de gehele expositie in handen had.

De afdeling cactussen maakte de indruk van een exotische tuin en doordat er geen bloeiende planten beschikbaar waren, is de nadruk gelegd op de vormenrijkdom der planten en de kleuren van de bedoorning. Het materiaal bestond uitsluitend uit planten van de afdelingsleden. Ter aanvulling waren, voor de bezoekers, die bijzondere belangstelling hadden, een aantal kleurendias van bloeiende planten aanwezig, welke door de leden

Een fraaie overzichtsfoto van de tentoongestelde cactussen en vetplanten.

foto: Hofma

met behulp van kleine viewers werden getoond.

De tentoonstelling werd door de burgemeester van Hilversum geopend, en heeft een verblijdend groot aantal bezoekers getrokken, nl. 2000 volwassenen en 1400 kinderen. Onder deze laatsten waren een aantal schoolkinderen die in klasseverband de tentoonstelling bezochten.

Tenslotte mag niet onvermeld blijven, dat een kleine ledenwinst werd geboekt, terwijl verwacht mag worden, dat in de toekomst, door de meerdere bekendheid welke deze tentoonstelling aan onze liefhebberij gegeven heeft, de afdeling zich zal uitbreiden.

H. RAS, Voorzitter Gooi-Eemland.

Saugaroland Bulletin.

Het decembernummer van „Desert botanical garden of Arizona” is ditmaal bijzonder interessant. Een volledige revisie van het geslacht *Toumeyia* is opgenomen van Dr. Helia Bravo Hollis en W. Taylor Marshall. Zoals bekend is, werd in 1922 door Britton en Rose het geslacht *Toumeyia* opgesteld voor de enige soort *papyracantha*.

Later werd in 1943 een nieuwe soort toegevoegd, n.l. *T. peeblesiana* (Croizat) Marshall. Door een kleine aanvulling op de diagnose van *Toumeyia* brengen genoemde auteurs thans de volgende soorten onder dit geslacht:

Turbincarpus klinkerianus Bckbg et Jacobs = *Toumeyia klinkeriana* (Bckbg et Jacobs) Bravo et Marshall.

Echinocactus schmiedickianus Boede-

ker = *Toumeyia schmiedickiana* (Boed.) Bravo et Marshall.

Echinocactus macrohele Werdermann = *Toumeyia macrohele* (Werdermann) Bravo et Marshall.

Strombocactus pseudomacrohele Bckbg = *Toumeyia pseudomacrohele* (Bckbg) Bravo et Marshall.

Echinocactus lophophoroides Werdermann = *Toumeyia lophophoroides* (Werdermann) Bravo et Marshall.

Turbincarpus schwarzii (Shurly) Bckbg is de beide auteurs niet bekend, maar deze, in onze verzamelingen voorkomende plant, is ongetwijfeld eveneens een *Toumeyia*.

In de publicatie is een sleutel van de genoemde soorten opgenomen. Wij zijn deze zeer deskundige cactuskenners dankbaar voor hun verhelderende publicatie.

A. F. H. BUINING.

Raadgevingen voor de maand maart

De maand maart wordt weleens de Lentemaand genoemd, doch het zal ons nog wel fris in het geheugen liggen, hoe we vorig jaar hebben moeten afrekenen met een guur winterweer bij het scheiden der maanden februari en maart, waarbij gemiddelde temperaturen genoteerd werden van -7 gr. C. 'snachts. Gelukkig, dit jaar is de weersgesteldheid tot op heden heel wat zachter, en wel zodanig dat de milde temperatuur het stoken in onze serre overbodig maakt. Het is, met dat al, nog geen zomer, al kan de zon al heel wat warmte geven. Alleen op zonnige dagen de planten licht besproeien met lauw water. Dit geldt zowel voor de kultuur in de serre als in de huiskamer. Vervolgens, als hoofdpunt zelfs, scherm uw planten tijdig af, om niet teleurgesteld te worden door de bekende „brandvlekken”. De cactussen gaan hierdoor wel niet direct ten gronde, maar er wordt niettemin afbreuk gedaan aan de bovenste cellaag en soms wel aan diepere cellagen, het is beter dit te voorkomen dan later zulk een aangetaste plant te moeten zien afsterven of een tijd lang ontsierde planten te moeten aanschouwen. We schenken vooral aandacht aan jonge zaailingen, welke nog vlugger dan oudere planten onderhevig zijn aan brandvlekken door felle zonnestralen.

Vetplanten mogen nu dagelijks wat water ontvangen, we zorgen er echter voor dat de grond 's avonds weer droog is. Zodra in deze maand bij sommige cactussen de eerste tekenen van nieuwe groei zijn te bespeuren, d.i. de lichtgroene kleuring van het middenboven gedeelte van de plant (groei punt) en de voorjaarsbloeiers zelfs bloemknoppen gaan vertonen, mag men niet aanstonds de neiging ten uitvoer brengen om de stoffige planten eens lekker af te spoelen, door hen een goede portie water te geven. Neen, dit zou tot betreurenswaardige resultaten kunnen leiden, daar onze cactussen, komende uit hun rustperiode, hun haarwortels hebben verloren, en nog maar weinig vocht uit de aarde kunnen opnemen. de planten tot wortelrot of wortelhalssrot zouden kunnen worden aangespoord. Het verdient zelfs aanbeveling, voorjaarsbloeiers, welk nog nooit bloeiden, absoluut droog te houden. Zij worden daardoor gedwongen tot knopvorming. Als vaste regel moeten we aannemen dat planten minder bloeien naarmate ze harder groeien.

Liefhebbers, die hun planten in de huiskamer overwinteren kunnen deze, indien zij over voldoende dekmateriaal beschikken, tegen het einde dezer maand wederom in het zomerhuisje of bak onderbrengen, er zorg voor dragende steeds en zeker tot einde april, iedere nacht af te dekken. Tevens is het aangeraden de glasramen met een dikke witkalklaag te bestrijken om de planten te vrijwaren van plotseling opkomende felle zonnestralen. Deze laag zal geleidelijk door wind en regen verdwijnen, en hierdoor wennen onze planten ook geleidelijk aan het volle zonlicht.

Ik vond het raadzaam enkele bijzonderheden te vermelden aangaande de verschillende manieren van het zaaien van cactussen en andere vetplanten. Het behoeft zeker geen betoog dat 't vermeerderen van planten of van de verzameling door zaaien de meest geliefde en boeiendste bezigheid is van de succulentieliefhebberij. Het zijn dan ook die planten, welke door zaad opgekweekt en tot bloei gebracht zijn, waarvan de echte liefhebber het meest zal houden. Zaaien is de echte liefhebberij, doch dit is niet altijd een even gemakkelijk werkje.

Men dient rekening te houden, en zeker de beginnelingen onder de zaaiers, met gedeeltelijke mislukkingen, doch hier geldt ook weer de regel „al doende leert men”. Het zaaien van succulenten is een goede oefening, bovendien leren we onze cactussen van hun ontkieming af kennen in hun verschillende groeistadia. Beginners zou ik aanraden het te proberen met gemakkelijke ontkiemende soorten, zoals Mammillaria's, Rebutia's, Echinopsis, enz., om zodoende vertrouwd te geraken met de verschillende achtereenvolgende behandelingen in de vier jaargetijden. Hieronder volgen enige nuttige wenken voor een goede uitslag bij het zaaien.

Zaaien in de serre.

Wanneer we over een zaaitoestel met bodemwarmte beschikken, is het aangeraden nu reeds met het zaaien te beginnen. Bij een temperatuur van circa 25 gr. C. ontkiemen de meeste cactuszaden het beste. Stijgt de warmtegraad door zonbestraling hoger, dan zullen de ontkiemde jonge plantjes hiervan geen nadeel ondervinden,

nochtans beschutten we hen voor een langdurige daling der temperatuur tot beneden de 15 gr. C. Weliswaar gebeurt het ontkiemen reeds op circa 15 gr. C., doch volgens mij is het verzorgen van zaailingen, op eerstgenoemde warmtegraad, voordeliger om het goed doorgroeien van de jonge plantjes in de hand te werken.

Voor het zaaien gebruiken we aarden of cementen pannen of bakken, liefst met vlakke bodem, waarvan er in de handel in verschillende maten voorhanden zijn. Eveneens kan in gewone bloempotjes gezaaid worden, liefst ter grootte van 7 cm, en deze manier is misschien nog wel het meest geschikt voor de beginner, daar dan gemakkelijk de verschillende gezaaide soorten uit elkaar gehouden kunnen worden. Voor gevorderden in het zaaien is het opkweken van cactussen door zaaien in een glazen of plastiek bakje geen aardigheid! Nu gaan we over tot het vullen van de potten. Op het afvoergaatje wordt een bloempotscherf met de holle kant naar onder gelegd en bedekt met een laagje verweerde turfmolm. Hierboven komt dan een laag luchtige aarde, bestaande uit gelijke delen grof rijn- of maaszand en goed verteerde bladaarde. Hiermede wordt het potje gevuld tot op 2 cm van de rand. Op deze laag strooien we nog een dun laagje van dezelfde aarde, doch deze dient vooraf fijn gezeefd te zijn. Vervolgens worden de potjes in een schotel of bak met lauw water gezet; we laten dit water doordringen tot de bovenlaag zichtbaar vochtig is. Door de potjes even voorzichtig op het tablet te stoten doen we de grond in elkaar zakken en daarna behoeven we niet meer bevreesd te zijn voor eventuele inzakkingen. Nu onze potjes volledig met water verzadigd zijn, verwijdert men de schotel met water en wordt overgegaan tot zaaien. De zaden mogen dicht bij elkaar liggen, maar dienen ook zo regelmatig mogelijk over de te bezaaien oppervlakte verdeeld te worden. Hierna bedekken we de zaden met een fingezeefd laagje aarde, niet dikker dan de grootte van de zaden. Zeer fijne zaden, zoals die van *Rebutia's* en *Mammillaria's* behoeven we niet te bedekken, deze worden alleen zachtjes aangedrukt; hetzelfde doen we met de bedekte zaden, maar vooral niet te vast, met een glad blokje of iets dergelijks. De potjes kunnen nu in het zaaitoestel gezet worden en vooral de eerste dagen wordt volle aandacht geschonken aan de temperatuur. Men tracht het zaaisel zo licht mogelijk te plaatsen, daar na het ontkiemen de plantjes de zon (of het licht) broodnodig hebben om goed te kunnen ontwikkelen. Zowel om spoedige uitdroging van de grond, alsook om het verbranden van de kiemplantjes te voorkomen, wordt op de glazen afdekplaat een dun velletje papier gelegd. We moeten deze glasplaat iets schuin op het toestel leggen om te voorkomen dat condensatiedruppels het aanwakkeren van schimmelziekten in de hand werken.

Er is een belangrijke factor die we niet uit het oog mogen verliezen is het vochtig houden van de aarde. Uitdrogen mag ze nooit, verdrinken mogen we de jonge plantjes evenmin. Een goede manier om de vochtigheidsgraad te behouden is de potjes ingraven in verweerde turfmolm en deze naar gelang van de weersgesteldheid dagelijks min of meer te begieten. Van andere ervaren zaaiers vernam ik dat het besproeien met een fijne verstuiver voor de kiemplantjes goede resultaten met zich meebrengt. Als de zaadjes ontkiemen geven we door een weinig lichten van de glasplaat de nodige verse lucht. Sommige cactussoorten, o.a. *Astrophytums* en vetplanten zijn nogal onderhevig aan wegwijnen in een gespannen atmosfeer.

De zaailiefhebbers moeten niet vergeten, dat voor het bekomen van goede resultaten gebruik gemaakt moet worden van de nodige bestrijdingsmiddelen tegen schimmelziekten e.a. Zelfs indien de zaagrond gesteriliseerd is, zal men na enige tijd nog last van algenvorming hebben. Te dien einde raad ik u aan doelmatig werkende producten te gebruiken waarbij o.a. behoren: Captan, in de handel onder de naam Orthocide. T.M.T.D., Fungisol T.M.T.D., Thianosan 80, alle krachtig werkende samenstellingen op basis van organische zwavel. Het laatstgenoemd product T.M.T.D. komt ook nog in de handel voor onder de naam Thiramex. Voor verdere inlichtingen kan men zich wenden tot ondergetekende.

A. WILBOORTS,

Diksmuidelaan 296 - Berchen - Antwerpen.

Boekbespreking.

In „Mededelingen van de Directeur van de Tuinbouw” troffen we onderstaande boekbespreking aan:

G. Gilbert Green: *Cacti and Succulents*. Uitg. Faber & Faber, Ltd., London. 238 pp., 17 gekleurde en 186 ongekleurde platen.

Dit uiterlijk goed verzorgde, voor liefhebbers geschreven boek, bevat een overzicht van een groot aantal vetplanten. Het bestaat uit twee delen; het eerste deel handelt over cactussen, het tweede over succulenten, exclusief de cactussen. In het eerste deel wordt verteld, hoe men het best een collectie kan aanleggen. Men vindt zelfs lijsten van soorten, gerangschikt volgens groeiwijze, bloeirijkheid en kleur, zowel voor de warme als voor de koude kas.

De systematische indeling van de cactussen is gebaseerd op het werk van Britton & Rose; dat de geslachten en soorten in tegenstelling tot die van de overige vetplanten, niet alfabetisch doch systematisch zijn gerangschikt, draagt helaas niet bij tot de overzichtelijkheid van het werk.

Het tweede deel bevat uitsluitend een opsomming van de geslachten en soorten van de overige succulenten. Een opstel over de cultuur ontbreekt helaas; juist dit zou een belangrijk onderdeel kunnen zijn, daar het kweken van sommige vetplanten voor velen moeilijkheden oplevert.

Het sortiment is voor de meeste amateurs te uitgebreid en de beschrijvingen zijn veel te kort. Het is niet mogelijk hieruit de planten zelfs maar bij benadering te herkennen. Eigenlijk is de beschrijving niet veel meer geworden dan een namenlijst.

De foto's zijn over het algemeen goed, althans men kan de planten, die zijn weergegeven, goed herkennen. De gekleurde foto's zijn minder geslaagd; mijns inziens zijn de kleuren nogal onnatuurlijk.

De nomenclatuur is goed verzorgd, al is er hier en daar natuurlijk wel een foutje in geslopen; zo stelt het middelste plantje van plaat A en fig. 96 niet *Crasula anomaloe* (bedoeld is *anomala*) doch *Crassula radicans* voor.

Met een woordenlijst en een opwekking lid te worden van de Cactus and Succulent Society of Great Britain wordt het boek besloten.

Dr. B. K. Boom.

Dia-wedstrijd

Kring 's-Gravenhage Succulenta.

De afdeling 's-Gravenhage organiseert op maandag 25 maart 1957 een dia-wedstrijd (kleinbeeld), waaraan door leden van Succulenta kan worden deelgenomen.

Er zal dien avond een lezing worden gehouden over kleurenfotografie door de heer van Puffelen, kleurenspecialist en vakfotograaf.

De heer Masschaubt, eveneens een man van het vak, zal een aantal dia's van cactussen en andere vetplanten vertonen met daaraan verbonden commentaar.

Voorwaarden voor deelneming zijn: lid van Succulenta en geen beroepsfotograaf.

Aanmelden vóór 18 maart bij de heer B. M. Schomper, Acaciastraat 113, Den Haag.

De dia's moeten eigen opnamen zijn, zwart-wit en/of kleuren.

Er moeten 3 zwart-wit en/of 3 kleuren-dia's worden ingeleverd met succulenten als onderwerp.

Na aanmelding volgt bericht wanneer en waar de dia's uiterlijk moeten zijn ingeleverd en toegezonden.

Er zijn 'n aantal kleuren-omkeerfilms, alle bekende fabrikaten, door fabrikanten als prijzen beschikbaar gesteld.

Een deskundige jury van beroepsfotografen en kwekers zal worden samengesteld.

Alle leden van Succulenta zijn natuurlijk als gast hartelijk welkom op deze avond.

Brandvlekken

In „Cactusweelde” schrijft de heer Winkler enige interessante bijzonderheden over het ontstaan van brandvlekken, hetgeen veroorzaakt zou worden door het gebruik van Etilso-mesttabletten. Bij gebruik van Etilso moet men er rekening mee houden dat deze meststof zich niet voor 100 % oplost. Ik ga als volgt te werk. De tabletten worden fijn geklopt in een weinig water, daarna voeg ik de voorgeschreven hoeveelheid water er aan toe en laat het enige dagen rustig staan.

Witte vlekken vormen zich wel op de plantendelen die door deze oplossing bevochtigd worden. Twee jaar reeds bemest ik mijn planten met Etilso, maar ik heb tot nu toe geen brandvlekken er aan kunnen ontdekken. Men zal echter moeten vermijden de planten zelf te bevochtigen, want dan zien ze er niet mooi

meer uit, als er witte of grauwe vlekken zichtbaar worden, veroorzaakt door niet opgeloste Etitso. Het is echter toch niet te voorkomen dat dit gebeurt. Het euvel is echter gemakkelijk te verhelpen, indien men enige tijd na het bemesten, de planten met zuiver water afspluit. De niet opgeloste deeltjes, die aan de planten kleven, komen daardoor in de grond terecht, waar ze zich na zekere tijd vanzelf oplossen.

Waarom ontstaan brandvlekken?

Wanneer in de warme maanden op de middag de temperatuur in de kas tot 40 à 50 gr. C. oploopt, mag er niet geneveld of gesproeid worden, ook niet al is het water vooraf verwarmd. Ten eerste is deze spontane afkoeling der planten niet heilzaam en ten tweede vormen zich druppels aan de planten, welke blijven hangen en door de zon verhit worden. De huid van cactussen bezit als bescherming een fijne waslaag, welke de plant beschermt voor de verdamping van haar watervoorraad. Daar voor het sproeien en het nevelen over het algemeen geen gedistilleerd water gebruikt wordt en zodoende minerale bestanddelen in het water aanwezig zijn, is de mogelijkheid aanwezig, dat bij hogere temperatuur de op de planten achtergebleven druppels en de daarin aanwezige bestanddelen oorzaak zijn van de oplossing der waslaag van de huid, waardoor deze aan verbranding wordt blootgesteld.

Verder moet men zorgen dat in het glas, waarachter de planten staan, zich geen luchtblaasjes bevinden, daar deze soms als een brandglas werken. Dit euvel kan men, door het aanstippen met verf, uit de weg ruimen. Ook krijgen planten, welke te dicht bij het glas staan, snel verbrandingen, vooral als deze besproeid worden. Men besproeit derhalve in de zomer, april/mei tot september, alleen in de late namiddaguren, van september af daarentegen 's morgens vroeg. Wanneer het in de winter nodig mocht zijn, dan nevelt men op het middaguur. Wie op deze wijze handelt zal geen schade ondervinden. Volgens mijn mening draagt Etitso de schuld niet. De brandvlekken zullen wel een andere oorzaak hebben. Wellicht werden deze planten bij een scherpe zonbestraling begoten.

Wat is dat voor een dier?

SCHILDLUIS: - Dit insect is te herkennen aan zijn ovaal witachtig grijs schelpje met een donkerbruin puntje. Deze schelpjes kan men niet gemakkelijk

los maken van de plant, ze zitten er als het ware aan vastgezet. Het insect is 2 à 3 mm groot, het is gewoonlijk te vinden op de bladeren.

Vroeger gebruikte men een oplossing bestaande uit gelijke delen alcohol 94 % en water. Deze oplossing diende om de bladeren aan te stippen of af te wassen. Meestal ging dan de glans van de planten verloren, daar de waslaag werd opgelost. Deze behandeling was echter nooit afdoende, de diertjes waren moeilijk te doden met deze werkwijze en de eieren bleven ongedeed. Nu gebruikt men Gezafid of een oplossing van DDT in olie. Waarom juist dit produkt? Wel, de diertjes ademen door een opening, ontstaan door een lichte opheffing van het schild. Olie heeft de eigenschap gemakkelijk door te dringen daar, waar water moeilijk doorheen kan komen. Het opgeloste DDT kan dus hier het insect doden.

Gebruikte oplossing. Men neme 2,5 cc per liter water en spuit daarmee tweemaal in de 8 dagen. Ook E. 605 is zeer goed en zeker als de insecten zich verplaatsen. Het produkt heeft echter het nadeel dat het zeer giftig is. Men moet het 3 of 4 maal gebruiken en dan werkt het nog maanden na. V. C.

Correspondentie

De heer G. S. te T. schrijft:

Als ik Etitso gebruik, drijven er steeds witte vlokjes in het water, die zich niet oplossen. Is dit natuurlijk of is er een bijzondere behandeling voor nodig. Mag Etitso ook gegeven worden aan zaailingen van 2 à 3 maanden oud?

Antwoord:

De witte vlokjes zijn de sporenelementen die niet oplossen in het water, deze worden in de grond echter wel opgenomen door de planten. Er is dus niets speciaals aan te doen, enkel opletten dat juist deze witte vlokjes in de grond komen. Men mag zonder bezwaar Etitso aan jonge zaailingen geven, het verschil zal snel genoeg te zien zijn. Men houde zich echter stipt aan de aangeduide hoeveelheden en men geve dus niet te veel mest, de jonge plantjes zouden het toch niet kunnen opnemen.

W. G.

De heer G. S. — Betreffende uw vraag over *Notocactus mammulosus*, *submammulosus* en *pampana*, delen wij u mede dat in de eerstkomende no's van *Succulenta* enige zeer uitvoerige artikelen over dit geslacht van de heer Buining zullen verschijnen, waardoor ook uw vragen opgelost zullen worden.

Flinke sortering

Import - Export

Cactussen en andere Vetplanten

bij **W. J. van Kempen**

Driehuizerweg 327, Brakkestein, Nijmegen, Tel. 23377, Giro 547230

heeft plaats, zaterdag 16 maart 1957, om 15 uur stipt, Victor Braeckmanlaan 175, St.-Amandsberg-Gent.

Te volgen weg: Tram 7 tot aan de halte gemeentehuis St.-Amandsberg. De Antwerpse Steenweg volgen tot aan de eerste straat rechts. Langs de Bloemistenen de Roozebroeckstraat bereikt men precies voorbij de Dr. Dereusestraat - de V. Braeckmanl. Langs de linkerkant van voornoemde laan treft men de kwekerij aan. Van de tramhalte af: plm. 7 minuten te voet. De tombola zal plaats hebben bij de heer A. Coppens. Al de leden e.a. plantenliefhebbers zijn welkom. Het Bestuur.

ROTTERDAM

ZESDE LUSTRUM.

Op 9 maart hopen wij ons 6e lustrum feestelijk te vieren in de Vrije Evangelisch Kerk aan de Jan van Loonslaan 6. Dit wordt een avond met film, diverse verrassingen en een tombola.

Voor de tombola rekenen wij op uw aller medewerking. Niet alleen planten, maar ook andere voorwerpen zijn welkom, o.a. kunstvoorwerpen, handwerken, enz.

Allen hartelijk welkom.

NIEUWE LEDEN :

- Mej. I. M. Brusse, Abrikozenstraat 191, Den Haag.
C. van Deursen, Vervoldestraat 45, Den Haag.
Mevr. W. van Eck-Vermeulen, Toussaintkade 34, Den Haag.
N. Favié, Regentesselaan 269, Den Haag.
Mevr. N. C. Harsveld-van der Togt, Demersvaartweg 634, Den Haag.
Mevr. M. B. van den Heetkamp—van Vynck, van Sevenbergenstraat 37, Voorburg.
A. W. Hoonhout, P. C. Bothstraat 42, Gouda.
T. Huismans, N.W. Buitensingel 61, Den Haag.
J. W. de Haas Jr., Kon. Wilhelminalaan 142, Voorburg.
Mevr. W. de Klark-van Deth, Soestdijksekade 167, Den Haag.
W. L. Kommer, Idenburglaan 95, Rijswijk.
Mevr. H. C. Leenart—Thieme, Stevinstr. 306, Scheveningen.
J. van der Linden, Nieuweweg 54, Honselersdijk.

- H. W. Geesink, Oranjestraat 3, De Lier.
H. J. Molier, van Kinsbergenstraat 44, Den Haag.
D. P. van der Meer, Heeswijkplein 38, Den Haag.
W. T. Oldenbroek, Pansierstraat 35, Den Haag.
J. F. M. Piët, 2de Schuytstraat 149, Den Haag.
P. R. van der Plaats, Katwijksestraat 119, Den Haag.
Mevr. J. Rossing, Breedstraat 41, Den Haag.
G. Rijkers, Laan van Meerdervoort 1541, Den Haag.
Mevr. G. D. M. Sanders-Kruyt, Soestdijkseplein 13, Den Haag.
Mevr. W. Scheublin-Wilson, Amsterdamseveerkade 48, Den Haag.
Mej. R. Schuitema, Buis Ballotstraat 83, Den Haag.
Mevr. S. M. G. Treu-Dijkman, Bachmanstraat 15, Den Haag.
L. A. van Velzen, Abrikozenplein 7, Den Haag.
Mevr. E. Verduin-de Bruin, Wilhelminasingel 18, Pijnacker.
Mej. I. Volbers, Kon. Wilhelminalaan 277, Voorburg.
A. H. Voerhuis, Binckhorststraat 66, Den Haag.
Mevr. M. Vromen—Friedrich, Pioenweg 11, Den Haag.
J. H. J. Wigt, Woudenbergstraat 85, Den Haag.
C. van Zeventer, de Genestetlaan 172, Den Haag.
M. J. Dubbeld, Timorstraat 3a, Vlaardingen.
J. A. J. Koster, Zoetendijk 3-I, Reeuwijk.
Mevr. A. Barendrecht-Zeeuw, Kerkdijk 21, Rozenburg.
W. Leicher, Witte de Withstraat 17d, Rotterdam.
Mevr. M. Meyer-Prinselaar, Eelaan F. 265, Dokkum, Friesland.
E. M. H. van der Lee, Beeklaan 403, Den Haag.
C. Bulder, Frans Halskade 187, Rijswijk.
- BELGIË :**
Const. van Looy, Jul. Steursstraat 76, Deurne.
L. Audenrode, St. Bernardsesteenweg 243, Antwerpen.
Corn. Wens, Jul. Pauwelsstraat 23, Hoboken.
Mej. Fr. Daems, Kerkstraat 5, Terhagen.

Zaadverkoop ten bate van het Clichéfonds

24	<i>Delosperma caespitosum</i>	f 0.25	131	<i>Mammillaria gilensis</i>	f 0.35
25	— <i>carolinense</i>	f 0.25	132	— <i>woodsii</i>	f 0.35
26	— <i>herbeum</i>	f 0.25	133	— <i>rhodantha</i>	
27	— <i>sutherlandii</i>	f 0.25		var. <i>sulphurea</i>	f 0.35
53	<i>Astrophytum myriostigma</i>	f 0.35	134	— — — <i>rubra</i>	f 0.35
54	— <i>ornatum</i>	f 0.35	135	— <i>moellendorffiana</i>	f 0.35
57	<i>Ferocactus melocactiformis</i>	f 0.35	136	— <i>kunzeana</i>	f 0.35
62	<i>Gymnocalycium saglionis</i>	f 0.30	137	<i>Cleistocactus baumii</i>	f 0.35
67	<i>Rebutia minuscula</i>	f 0.25		var. <i>columbrinus</i>	f 0.35
69	— <i>senilis</i>	f 0.30	138	— <i>baumii</i> var. <i>flavispinus</i>	f 0.35
70	— <i>chrysacantha</i>	f 0.35	139	<i>Oreocereus trolli</i>	f 0.35
79	<i>Astrophytum myriostigma</i>		140	<i>Malacocarpus corynodes</i>	f 0.35
	var. <i>nuda</i>	f 0.35	141	<i>Brasilocactus leninghausii</i>	f 0.30
88	<i>Mammillaria</i> , gemengd	f 0.30	142	<i>Rhinephyllum broomii</i>	f 0.25
96	<i>Opuntia mojavensis</i>	f 0.30			
97	— gemengd	f 0.30			
101	<i>Trichocerc. pasacanus</i>	f 0.30			
102	— <i>spachianus</i>	f 0.30			
103	— <i>herzogianus</i>	f 0.35			
115	<i>Frailea pygmaea</i>	f 0.35			
116	<i>Argyroderma otophyllum</i>	f 0.35			
117	<i>Titanopsis schwantesii</i>	f 0.35			
118	<i>Fenestraria rhopalophylla</i>	f 0.35			
119	<i>Mammillaria mazatlanensis</i>	f 0.35			
120	— <i>fuscata</i>	f 0.35			
121	— <i>hamiltonhoeytae</i>	f 0.35			
122	— <i>mendeliana</i>	f 0.35			
123	— <i>vagaspinga</i>	f 0.35			
124	— <i>glauca</i>	f 0.35			
125	— <i>surculosa</i>	f 0.35			
126	— <i>baumii</i>	f 0.35			
127	— <i>erectohamata</i>	f 0.35			
128	— <i>wiesingerii</i>	f 0.35			
129	— <i>spinossissima</i>				
	var. <i>sanguinea</i>	f 0.35			
130	— <i>perbella</i>	f 0.30			

Men wordt verzocht geen zaadbestelling te schrijven op giro- of postwisselstrookjes of op een aan beide zijden beschreven briefkaart en niet alleen de nummers, doch ook de namen van de verlangde zaden te vermelden.

Bestel alleen zaden, die hierbij worden aangeboden en geen zaden uit vorige aanbiedingen.

Toezending volgt uitsluitend na ontvangst van het verschuldigde bedrag, vermeerderd met f 0.15 voor verzendkosten. Men vergete niet enkele soorten op te geven, die als vervangingssoorten dienst zullen doen.

Verzoeken het bedrag over te maken per postwissel (geen postzegels s.v.p.) of door overschrijving of storting op postrekening 398972 ten name van Mej. J. J. E. VAN DEN THOORN, Papegaaiweg 6, Wenum, Apeldoorn.

A. Bastens, Canal de Stuyvenberg 18, Mechelen.
 P. L. Dossche, Jaak Blockstraat 44, Mortsel.
 Mej. M. L. Bal, Ed. Arssensstraat 3, Mortsel.
 Godfr. Smeets, Bilsensteinweg 224, Tongeren.
 Aug. Beke, Em. Clauslaan 3, Gent.
 L. de Maeyer, Ferrerlaan 33, Gent.
 André Leman, Poekestraat 2, Ruiselede, West-Vlaanderen.
 Leop. Danneels, Bruggesteinweg 16, Dudzele.
 Dr. Ch. Vrints, Jul. Moretuslei 270, Wilrijk.
 Mich. Derijcke, Voetbalstraat 21, Gentbrugge.
 Mevr. Neefs van Hooydonck, Nieuwsnoersteenweg 8, Wuustwezel.
 Mej. Elza Saets, Rue aux Fleurs 49, Haunonsart.
 Rob. de Feu, Ankersstraat 12, St. Niklaas.
 Gust. Clarys, Jul. Pauwelsstraat 164, Hoboken.
 Marc. Meys, Kruisen 29, Kalken, O.VI.
 René Rasier, Nevelstraat 120, Lotenhulle, O. VI.
 Fr. Vyncke, Kempstraat 97, Gent. O.VI.

H. Vyncke, Palingshuizen 141, Gent, O. VI.
 A. de Cock, Eg. Segerslaan 6, Wilrijk.
 Rob. Germ, Lageweg 500, Hoboken.
 L. Franssen, Plein 21, Tongeren.
 Em. Cathoor, Avenskouter 11, Merelbeke, St.
 Mej. A. Gonnissen, Jan Rosierlaan 85, Smeermaas, Lanaken.
 Mej. M. Nicaise, Tentoonstellingslaan 80, Gent.
 T. Schelfhout, Minderbroederstraat 43, St. Niklaas.
 T. Collet, van Hoeystraat 52, Mechelen.
 A. Houbrechts, Radiostraat 95, Tongeren.
 M. Poffé, Spoorwegstraat 46, St. Truiden.
 Gast. Rits, K. Boomstraat 21, Blaasveld.
 G. de Mol, Rijnhovelaan 231, Gent.
 J. Parent, Rue de la Westree 52, Oreye-Liege.
 M. Tahon, Rue de la Westree 52, Oreye-Liege.
 Mevr. Lauwagie, Wondelgemstraat 79, Gent.
 Mevr. Vertommen-Bouchée, Avenue de l'Armée 297, Deurne.
 Mevr. Meulders-Thomas, Terlindenhofstraat 116, Merksem.
 J. Roovers, Inter-Escoutstraat 95, Schelle.